

Пилипчук В. К

студентка

Харківський національний університет

імені В. Н. Каразіна

Науковий керівник:

к. е. н., Євтушенко А. В.

Харківський національний університет

імені В. Н. Каразіна

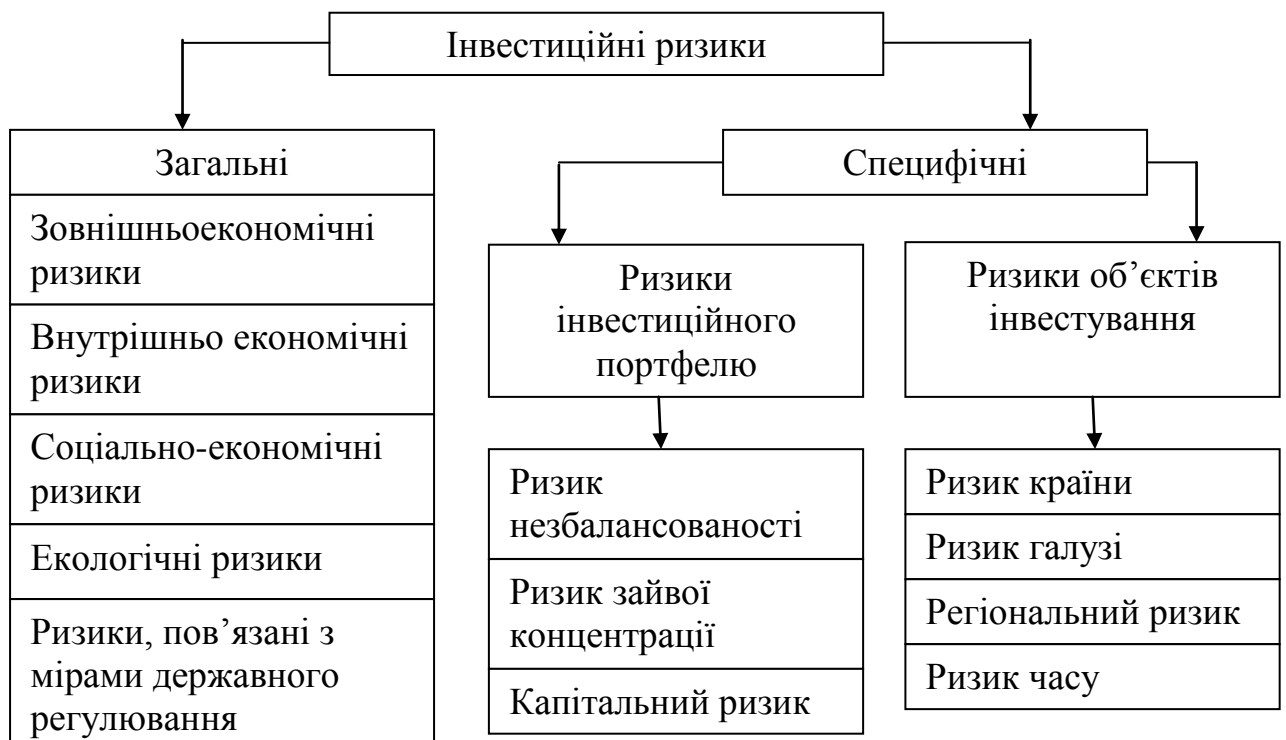
м. Харків, Україна

МІНІМІЗАЦІЯ РИЗИКІВ В ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Інвестиційна діяльність в усіх формах та видах пов'язана з ризиком.

Інвестиційний ризик – це ймовірність виникнення непередбачуваних фінансових витрат у ситуації невизначеності умов інвестування [2].

Інвестиційна діяльність характеризується рядом інвестиційних ризиків, класифікація яких за видами може бути наступною (рис.1):

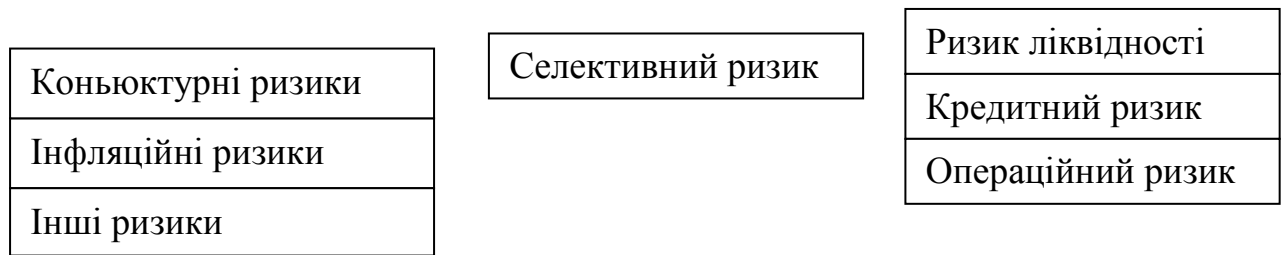

Рис.1. Класифікація інвестиційних ризиків [1]

Загальні ризики – це ризики однакові для всіх учасників інвестиційної діяльності та форм інвестування. Вони обумовлюються факторами, на які інвестор не може вплинути. Ці ризики також називають систематичними. До основних видів ризиків відносять зовнішньоекономічні ризики, які виникають через зміни в зовнішньому економічному середовищі, та внутрішньо економічні ризики, які виникають через зміни у внутрішньому економічному середовищі. Ці види ризиків в свою чергу поділяються на окремі підвиди.

Специфічні ризики пов'язані з факторами, на які можна вплинути та уникнути їх негативного впливу. Вони виникають наприклад через не професійну інвестиційну політику або нераціональну структуру інвестиційних засобів та ін.. Рівень цих ризиків залежить від уміння інвестора вибирати об'єкти інвестування, вміння враховувати та регулювати ризики.

Оскільки ризик є постійним супутником інвестиційної діяльності, це змушує інвестора не тільки аналізувати варіанти можливих альтернатив, але і шукати можливість знизити ризик.

Дії щодо зниження ризику ведуться у двох напрямках:

- 1) уникнути появи можливих ризиків;
- 2) зниження впливу ризику на результати виробничо-фінансової діяльності.

До заходів щодо уникнення появи можливих ризиків відноситься відмова від використання в високих обсягах позикового капіталу (досягається уникнення фінансового ризику), відмова від надмірного

використання інвестиційних активів у низько ліквідних формах (уникнення ризику зниження ліквідності). Це дозволяє повністю уникнути можливих втрат, але і не дає можливості отримати той обсяг прибутку, який пов'язаний з ризикованою діяльністю.

До другого напрямку можна віднести такі шляхи як:

- лімітування ризику;
- хеджування;
- диверсифікація;
- створення спеціальних резервних фондів (фондів самострахування або фонд ризику);
- страхування.

Лімітування як спосіб зниження ризиків полягає у встановленні фірмою гранично допустимої суми коштів на виконання певних операцій (або стадій проекту), втрата яких істотно не позначиться на фінансовому стані підприємства.

Хеджування – це система укладання термінових контрактів і угод, що враховує імовірнісні в майбутньому зміни обмінних валютних курсів і має на меті уникнути несприятливих наслідків цих змін.

Один з найбільш важливих способів зниження інвестиційного ризику є диверсифікація, наприклад розподіл зусиль підприємства між видами діяльності, результати яких безпосередньо не пов'язані між собою. Для зниження ризику бажано планувати виробництво таких товарів або послуг, попит на які змінюється в протилежних напрямках.

Резервування коштів на покриття непередбачених витрат передбачає встановлення співвідношення між потенційними ризиками, що змінюють вартість проекту, і розміром витрат, пов'язаних з подоланням порушень в ході його реалізації. Зарубіжний досвід допускає збільшення вартості проекту від 7 до 12% за рахунок резервування на форс-мажорні обставини.

Резервування коштів є по суті самострахуванням (внутрішнім страхуванням) підприємства.

При цьому слід мати на увазі, що страхові резерви у всіх їх формах хоча й дозволяють швидко відшкодувати понесені втрати, проте «заморожують» використання досить відчутної суми інвестиційних ресурсів.

Можливим способом зниження ризику є його страхування, яке по суті полягає в передачі певних ризиків страховій компанії. При прийнятті рішення про зовнішнє страхування ризику необхідно оцінювати ефективність такого способу зниження ризику з урахуванням наступних параметрів:

- 1) ймовірність настання страхової події за даним видом проектного ризику;
- 2) рівень страхового захисту за ризиком, який визначається коефіцієнтом страхування (відношення страхової суми до розміру страхової оцінки майна);
- 3) розмір страхового тарифу в порівнянні із середнім його розміром на страховому ринку по даному виду страхування;
- 4) розмір страхової премії та порядок її сплати протягом страхового терміну та ін.

Зарубіжна практика страхування використовує повне страхування інвестиційних проектів. [3]

Отже, вибір найбільш ефективного методу мінімізації інвестиційного ризику підприємства залежить від оцінки можливості застосування методу на підприємстві та витрат від його реалізації і зіставлення цих параметрів. Для мінімізації інвестиційних ризиків підприємств доцільно використовувати методи страхування та диверсифікації як такі, що найбільш оптимально поєднують «можливості–витрати», що є головним критерієм для їх застосування.

Література

1. Ігоніна Л.Л. Інвестиції / Л.Л. Ігоніна - К.: КНЕУ, 2004
2. Інвестиційні ризики [Електронний ресурс] . – Режим доступу:
<http://www.risk24.ru/invriski.htm>
3. Мальцева Ю.А. Інвестиції: конспект лекцій / Ю.А. Мальцева -
2010